

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยดำเนินการ ในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) และประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีวิจัย ปฏิบัติการ โดยใช้การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ แบ่งขั้นตอนการดำเนินการเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ระบบ (Systems Investigation and Analysis) เป็นขั้นตอนการศึกษาองค์ประกอบและวิเคราะห์ระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบบปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร มีสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาอย่างไร มีรายละเอียดขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษา แนวคิด จากเอกสารและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสังเคราะห์ได้องค์ประกอบระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. การตรวจสอบและประเมินองค์ประกอบของระบบการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน
3. สสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและข้อเสนอแนะระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน จากผู้บริหารและครูหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ

ระยะที่ 2 การออกแบบและตรวจสอบระบบ (Systems Design and Verification) เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 ในขั้นตอนที่ 3 มาใช้ในการออกแบบและตรวจสอบระบบ การบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรายละเอียดขั้นตอน ดังนี้

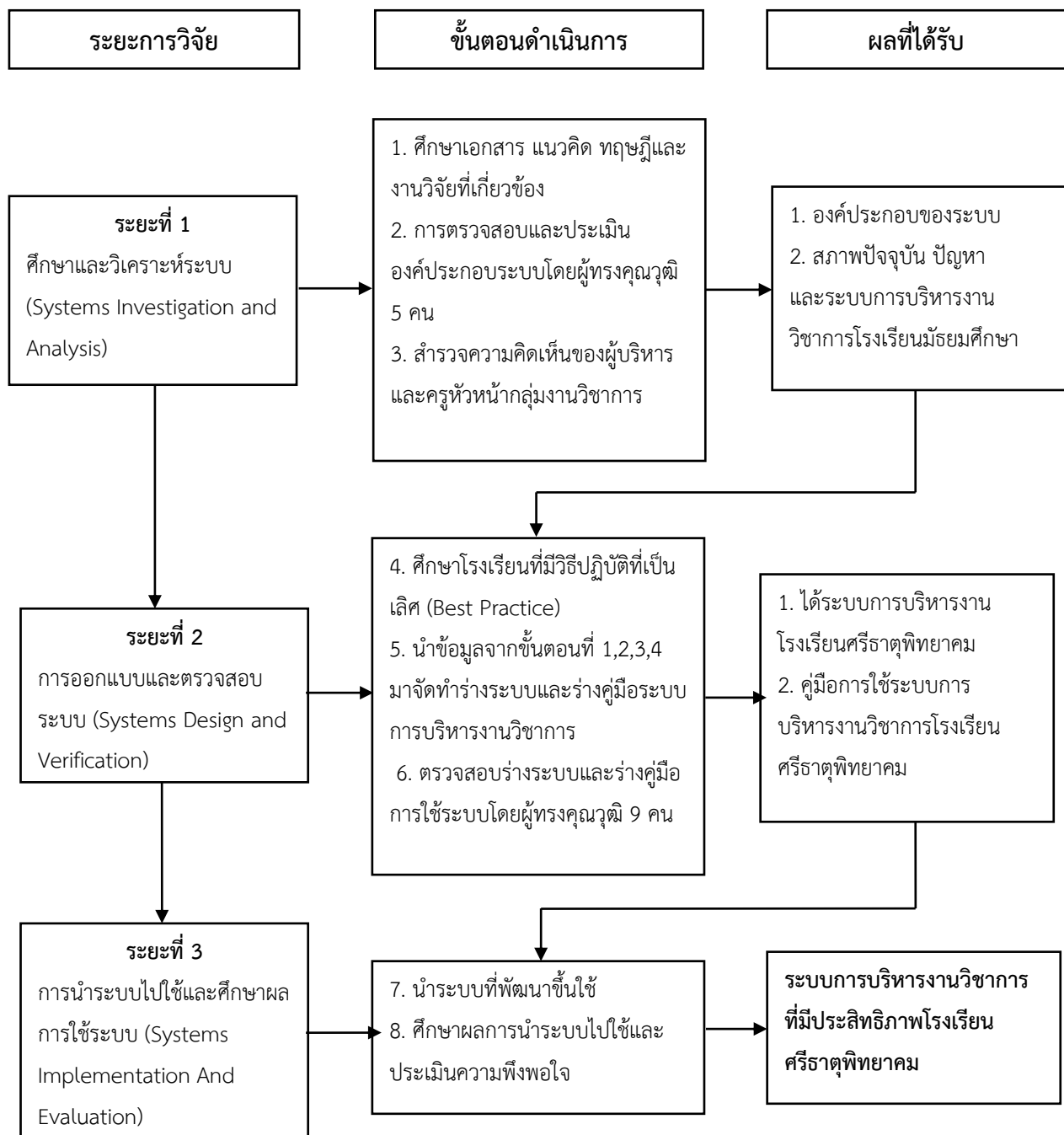
1. ศึกษาระบบการบริหารงานวิชาการที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทานจากกระทรวงศึกษาธิการ หรือสถานศึกษาที่มีผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) อยู่ในระดับสูงสุด 5 อันดับแรกของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2557 จำนวน 3 แห่ง เพื่อสังเคราะห์แนวคิด หลักการบริหาร และแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่มีวิธี ปฏิบัติที่เป็นเลิศ และประสบผลสำเร็จเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการ

2. การร่างระบบ (Systems Design) เป็นขั้นตอนการหลอมรวมหรือจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยได้นำผลจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้องค์ประกอบระบบการบริหารงานวิชาการ การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาข้อเสนอแนะ รวมทั้งการศึกษาระบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานจากกระทรวงศึกษาธิการ หรือสถานศึกษาที่มีผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) อยู่ในระดับสูงสุด 5 อันดับแรกของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาเป็นแนวทางในการร่างระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วทำการร่างระบบที่พัฒนาขึ้น

3. การตรวจสอบระบบ (System Verification) นำร่างระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ตรวจสอบระบบแล้วปรับปรุงแก้ไขร่างระบบที่พัฒนาขึ้นตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ระยะที่ 3 การนำระบบไปใช้และศึกษาผลการใช้ระบบ (System Implementation and Evaluation) เป็นขั้นตอนการนำระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นไปใช้และศึกษาผลการใช้ระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหลังจากที่นำระบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ ทั้งนี้การดำเนินการใช้ระบบวงจรคุณภาพ PDCA ในการศึกษา

จากการนำระบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ ระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการและผลที่ได้รับ เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แสดงดังภาพประกอบ 10

ภาพประกอบ 10 ระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการและผลที่ได้รับ

**ระยะที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(Systems Investigation and Analysis)**

ระยะที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

หลักการบริหารการศึกษา ทฤษฎีระบบและการพัฒนาระบบ ประสิทธิภาพและการบริหารโรงเรียน ที่มีประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย วัตถุประสงค์ประกอบของระบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

1.1 องค์ประกอบของระบบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)

1.2 องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย

- 1) คุณลักษณะของผู้บริหาร
- 2) คุณลักษณะของครู
- 3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
- 4) การจัดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 5) การจัดแหล่งเรียนรู้ทางการศึกษา
- 6) งบประมาณสนับสนุน

1.3 องค์ประกอบด้านกระบวนการของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งครอบคลุมการบริหารงานวิชาการ 8 ด้าน ได้แก่

- 1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3) การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
- 4) การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 5) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 7) การนิเทศการศึกษา
- 8) การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

1.4 องค์ประกอบด้านผลผลิต ประกอบด้วย นักเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติ
ขั้นพื้นฐานสูงขึ้น นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีผลการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน
มีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีทักษะ
แห่งศตวรรษที่ 21 ผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีความพึงพอใจในระบบการบริหารงานวิชาการ
ในโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.5 องค์ประกอบด้านข้อมูลป้อนกลับ ประกอบด้วย การรายงานผล และการปรับปรุง
แก้ไขพัฒนาระบบ

2. ตรวจสอบองค์ประกอบระบบการบริหารงานวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิใช้วิธีการเลือก
แบบเจาะจง จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบระบบการบริหารงาน
วิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบองค์ประกอบระบบการบริหารงานวิชาการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
มีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

- 1) เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริหารสถานศึกษาหรือปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหาร
การศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือ
- 2) จบการศึกษาในระดับปริญญาเอกด้านการบริหารการศึกษาหรือ
- 3) จบการศึกษาในระดับปริญญาเอกที่เป็นอาจารย์สอนในระดับอุดมศึกษา
หรือมีตำแหน่งทางวิชาการระดับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เชี่ยวชาญ หรือ
เชี่ยวชาญพิเศษ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

- 3.1) ดร.สมเจษฎ์ ศรีสมจักร์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 3.2) ดร.ธัญญธร ศรีวิเชียร อาจารย์ประจำคณะการบัญชีและการจัดการ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 3.3) ดร.วิจิตรา โคตรบัญชา ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 3.4) ดร.พายุพงศ์ พายุหะ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนจันทบุษยาอนุสรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27
- 3.5) ดร.ศรีนวล ศรีหรั่ง ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structure interview) เรื่อง “การพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา” เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบการพัฒนา ระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นรายการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เห็นสมควรนำมากำหนดไว้ในระบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีข้อคำถาม ดังนี้

1) ท่านคิดว่า “ระบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ควรประกอบด้วยองค์ประกอบหลักอะไรบ้าง

2) ท่านคิดว่าในแต่ละองค์ประกอบหลักควรมีองค์ประกอบย่อยอะไรบ้าง

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา ประสบผลสำเร็จ โดยให้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระ โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1) ท่านคิดว่าปัจจัยใดบ้างที่ทำให้โรงเรียนเกิดคุณภาพตามต้องการ

2) ท่านคิดว่า องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการหรือหน่วยงาน 8 ระบบย่อยการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ควรมีเทคนิคหรือกระบวนการทำงานอย่างไรบ้างที่ทำให้เกิดผลผลิต ผลลัพธ์ที่ต้องการ

2.1) ระบบย่อยการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

2.2) ระบบย่อยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2.3) ระบบย่อยการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน

2.4) ระบบย่อยการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.5) ระบบย่อยการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

2.6) ระบบย่อยการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.7) ระบบย่อยการนิเทศการศึกษา

2.8) ระบบย่อยการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

2.2.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา” ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structure

interview) ตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

2.2.2.1 ศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการบริหารงานวิชาการ

2.2.2.2 สร้างเป็นข้อคำถามของแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

2.2.2.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบ

เครื่องมือพิจารณาความสอดคล้องระหว่างประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) ซึ่งได้ค่าความสอดคล้อง (ICO) ระหว่าง 0.8 – 1.00

2.2.2.4 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญนำไปจัดพิมพ์

ฉบับสมบูรณ์

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิ และเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์และจัดเก็บข้อมูลด้วยวิธีการจดบันทึกใช้เครื่องบันทึกเสียง และกล้องถ่ายภาพ Digital โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.3.1 ผู้วิจัยประสานผู้ทรงคุณวุฒิทางโทรศัพท์เพื่อขออนุญาตหมายวันและเวลาในการสัมภาษณ์

2.3.2 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างถึงผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์

2.3.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันและเวลาที่นัดหมาย

3. สสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและครูหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและข้อเสนอแนะระบบการบริหารงานวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการร่างระบบ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรายละเอียด ดังนี้

3.1.1 ประชากร ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2,234 แห่ง

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 331 คน ครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ จำนวน 331 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง

ของ Krejcie และ Morgan (1970 : 607-610) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi -Stage Random Sampling) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1) สุ่มตัวอย่างโรงเรียนตามสัดส่วน โดยใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling Technique) ได้สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 331 แห่ง ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) รายละเอียดจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สพม.	จำนวนโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	67	7
2	52	7
3	47	5
4	43	6
5	64	12
6	54	7
7	44	5
8	55	12
9	61	15
10	60	7
11	66	10
12	99	20
13	44	6
14	27	5
15	45	7
16	53	8
17	38	5
18	50	7

ตาราง 3 (ต่อ)

สพม.	จำนวนโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
19	52	6
20	63	พื้นที่วิจัย
21	56	8
22	49	5
23	45	5
24	55	7
25	84	9
26	35	5
27	60	6
28	83	9
29	81	10
30	37	5
31	50	6
32	66	9
33	85	15
34	42	5
35	46	7
36	59	12
37	46	10
38	21	4
39	58	12
40	39	5
41	62	15
42	58	12
รวม	2,234	331

2) กำหนดผู้ให้ข้อมูลจากผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ จากโรงเรียนมัธยมศึกษา
จำนวนทั้งสิ้น 331 แห่ง ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 662 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของระบบการบริหารวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและข้อเสนอแนะระบบการบริหารงานวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Form) สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามประเด็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.2.2 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพัฒนาจากแบบสอบถาม เรื่อง สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาของนิรัชกร ทองน้อย (นิรัชกร ทองน้อย 2556 : 299-306) มีขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)

2) ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาประสบการณ์ทำงาน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามประเด็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process)

และด้านผลผลิต (Output) ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ (Likert Type) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งแต่ละระดับมีค่าคะแนน และความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติ/มีปัญหาในการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติ/มีปัญหาในการดำเนินการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติ/มีปัญหาในการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติ/มีปัญหาในการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติ/มีปัญหาในการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความถูกต้องของภาษาและความสอดคล้องของข้อคำถามกับกรอบการสร้างแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) ซึ่งได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.8 – 1.00 โดยผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาเครื่องมือในขั้นนี้ ได้แก่

3.1) นายสุจินต์ ขาวแก้ว ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ วิทยาลัยฐานะผู้อำนวยการสถานศึกษาเชี่ยวชาญ โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

3.2) นายเล็ก ชมื่นเขียว ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ วิทยาลัยฐานะผู้อำนวยการสถานศึกษาเชี่ยวชาญ โรงเรียนศรีบุญเรืองวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

3.3) นายธีระวุฒิ พิทักษ์ชน ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยาลัยฐานะศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

3.4) ดร.อดุลย์เดช ฐานะ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ วิทยาลัยฐานะรองผู้อำนวยการสถานศึกษาเชี่ยวชาญ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

3.5) ดร.อรรถกร เกสรแก้ว ครู วิทยาลัยฐานะครูชำนาญการ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

4) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4.1) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ มาตรวจสอบอีกครั้งก่อนจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

4.2) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มผู้บริหารและครูหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำนวน 30 คน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

5) หาค่าอำนาจจำแนกเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ด้วยวิธีการ Item – total Correlation (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 94) โดยที่เกณฑ์ในการพิจารณาข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมไม่ต่ำกว่า 0.20 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 (Gene V. Glass & Kenneth D. Hopkins. 1995: 641) ซึ่งผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมส่วนใหญ่สูงกว่า 0.20 แสดงว่ามีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ได้ค่าอำนาจจำแนกด้านสภาพปัจจุบัน ตั้งแต่ 0.22 - 0.94 ด้านปัญหาได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.21 – 0.80

6) คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 96-98) พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัญหาทั้งฉบับ เท่ากับ 0.94

7) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในระบบการบริหารวิชาการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ทำหนังสือของความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2) ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้ผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 331 แห่ง ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 662 คน

3) ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 552 ฉบับ จากสถานศึกษา 276 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 83.38

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ นำแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนแล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546: 160-162)

4.51 - 5.00 แปลความหมายว่า มีการปฏิบัติ/มีปัญหาในการดำเนินการ อยู่ในระดับมากที่สุด

- 3.51 - 4.50 แปลความหมายว่า มีการปฏิบัติ/มีปัญหาในการดำเนินการ
อยู่ในระดับมาก
- 2.51 - 3.50 แปลความหมายว่า มีการปฏิบัติ/มีปัญหาในการดำเนินการ
อยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 - 2.50 แปลความหมายว่า มีการปฏิบัติ/มีปัญหาในการดำเนินการ
อยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.50 แปลความหมายว่า มีการปฏิบัติ/มีปัญหาในการดำเนินการ
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4.2 ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open End) นำมาตรวจสอบ ความถูกต้อง สมบูรณ์แล้วจำแนกเป็นประเด็นตามกรอบแนวคิดการวิจัย และวิเคราะห์โดยการสังเคราะห์ข้อความ ซึ่งสร้างข้อสรุปจากเนื้อหาของแบบประเมิน (Content Analysis)

ระยะที่ 2 การออกแบบระบบและตรวจสอบระบบ (Systems Design and Verification)

การออกแบบระบบและการตรวจสอบระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม

ระยะที่ 2 การออกแบบระบบและตรวจสอบระบบ (Systems Design and Verification) การออกแบบระบบและการตรวจสอบระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษากระบวนการบริหารงานวิชาการที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2557 จำนวน 3 โรงเรียน โดยเลือกแบบเจาะจงจากโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกจากกระทรวงศึกษาธิการให้ได้รับรางวัลพระราชทาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นโรงเรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงสุด 5 อันดับแรกของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยมีวิธีการเก็บข้อมูล 3 วิธี ที่ต่างกันแล้วจะได้ผลเหมือนกัน เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร โดยใช้สมุดบันทึกการสังเกตการณ์ในภาคสนาม (Field note) เพื่อบันทึกถ้อยคำให้สัมภาษณ์ (Interview transcript) บันทึกการสังเกตและบันทึกเอกสาร หลักฐานร่องรอย (Audit trail) การปฏิบัติงานของโรงเรียน (องอาจ นัยวัฒน์. 2551: 252, 156) แล้วสรุปรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 เลือกโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) ในโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจากกระทรวงศึกษาธิการให้ได้รับรางวัลพระราชทาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2557 จำนวน 3 โรงเรียน โดยเลือกแบบเจาะจง และโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานระดับมัธยมศึกษา เมื่อปีการศึกษา 2555, 2556, 2557 หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกโรงเรียนมี ดังนี้

1) ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

2) ได้รับการคัดเลือกจากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นโรงเรียนได้รับรางวัลพระราชทาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) ได้แก่ แบบเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field note) เป็นสมุดบันทึกการสังเกตการณ์ในภาคสนาม (Field note) เพื่อบันทึกถ้อยคำการให้สัมภาษณ์ (Interview transcript) บันทึกการสังเกตและบันทึกเอกสารหลักฐานร่องรอย (Audit trail) การปฏิบัติงานของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice)

1.2.2 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field note) เพื่อบันทึกถ้อยคำการให้สัมภาษณ์ (Interview transcript) บันทึกการสังเกตและบันทึกเอกสารหลักฐานร่องรอย (Audit trail) การปฏิบัติงานของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) มีหลักการขั้นตอนสร้างเครื่องมือ ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการบริหารงานวิชาการ
- 2) ศึกษาหลักการสัมภาษณ์ การสังเกต และการศึกษาเอกสารการปฏิบัติงานของโรงเรียนและแนวทางในการบันทึกเอกสารหลักฐานร่องรอย (Audit trail) การปฏิบัติงานของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice)
- 3) สร้างแบบบันทึกแนวทางประเด็นการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์ในภาคสนาม (Field note) นำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความสอดคล้องเหมาะสมของประเด็นการสัมภาษณ์ การสังเกต การศึกษาเอกสารการปฏิบัติงานโรงเรียน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ นำเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมจากระยะที่ 1
- 4) นำแบบบันทึกที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ก่อนจัดพิมพ์แบบเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field note) ฉบับสมบูรณ์

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) ทั้ง 3 แห่ง ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.3.1 ทำหนังสือราชการถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) 3 แห่ง

1.3.2 เข้าศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) โรงเรียนละ 1 วันเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ 3 วิธี ดังนี้

1) การสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการและครูผู้สอนตามกรอบองค์ประกอบการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการ

2) การสังเกตสภาพการดำเนินการและวิธีการปฏิบัติจริงเพื่อให้ได้ข้อมูลตามสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

3) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนกลยุทธ์โรงเรียน แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานประเมินตนเองของโรงเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ซึ่งเอกสารดังกล่าวข้างต้น เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาระบบ

2. การออกแบบระบบ (Systems design) เป็นขั้นตอนการหลอมรวมหรือจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยได้นำผลจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์การศึกษาระบบการบริหารงานวิชาการจากโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน และจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและข้อเสนอแนะมาเป็นแนวทางในการร่างระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยร่างระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม ประกอบด้วย

1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่

- คุณลักษณะของผู้บริหาร
- คุณลักษณะของครู คุณลักษณะของนักเรียน
- การจัดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา
- การจัดแหล่งเรียนรู้ทางการศึกษา
- งบประมาณสนับสนุน

2) กระบวนการ (Process) เป็นกระบวนการบริหารงานวิชาการหลัก 8 ด้าน ดำเนินการโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ดังนี้

- การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
- การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

- การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- การนิเทศการศึกษา
- การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

3) ผลผลิต (Output) ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
- ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551

- ผลการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551

- สมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21
- ความพึงพอใจในระบบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ครู และนักเรียน

4) ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ประกอบด้วย การรายงานผล และการปรับปรุงแก้ไข

พัฒนาระบบ

3. การตรวจสอบระบบ (System verification) เป็นขั้นตอนการนำร่างระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ พร้อมทั้งข้อคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จนได้ระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคมที่มีประสิทธิผล

3.1 กำหนดเกณฑ์ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ กำหนดเกณฑ์ ดังนี้

- 1) ผู้ทรงคุณวุฒิจบการศึกษาในระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา และสาขาการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน
- 2) ผู้ทรงคุณวุฒิจบการศึกษาในระดับปริญญาเอกที่เป็นผู้บริหารการศึกษา หรือสถานศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 คน
- 3) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญหรือเชี่ยวชาญพิเศษ จำนวน 3 คน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความเหมาะสมของร่างระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

3.1) ดร.ธัญญธร ศรีวิเชียร อาจารย์ประจำคณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

- 3.2) ดร.วิจิตรา โคตรบัญชา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
- 3.3) ดร.ศรีนวล ศรีหรั่ง ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20
- 3.4) ดร.พันธ์เทพ พัฒนจรัสพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจรัสพันธ์ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดนครราชสีมา
- 3.5) ดร.สุชญา อุตระมาตย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนกีฬาองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
- 3.6) ดร.วิภา สายรัตน์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียน โคมะลิวิทยา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3
- 3.7) ดร.สมเจษฎ์ ศรีสมจักร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20
- 3.8) นายเล็ก ขมิ้นเขียว ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ วิทยฐานะผู้อำนวยการ สถานศึกษาเชี่ยวชาญ โรงเรียนศรีบุญเรืองวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19
- 3.9) นายธีระวุฒิ พัทธ์เกษม ศึกษานิเทศก์ เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินร่างระบบและประเมินร่างคู่มือการใช้ระบบ การบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน ใช้แบบประเมินเป็นแบบ มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างระบบการบริหารงาน วิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม และคู่มือระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม ซึ่งมี ประเด็นคำถาม ดังนี้

- 1) แบบประเมินร่างระบบเป็นแบบสอบถามมี 5 ด้าน ดังนี้
 - ด้านเนื้อหาสาระของระบบ
 - ด้านความเป็นไปได้ของระบบ
 - ด้านความเหมาะสมของระบบ
 - ด้านความถูกต้องของระบบ

- ด้านการนำระบบไปใช้

2) แบบประเมินคู่มือการใช้ระบบ เป็นแบบสอบถาม 5 ด้าน ดังนี้

- ด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- ความชัดเจนของเนื้อหาสาระรายละเอียดของคู่มือ
- รายละเอียดในคู่มือการดำเนินการตามขั้นตอน
- ด้านการใช้ภาษามีความเหมาะสม
- ด้านความสะดวกในการนำคู่มือไปใช้

3.2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างแบบประเมินร่างระบบการบริหารงานวิชาการ

โรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบประเมิน
- 2) ร่างแบบประเมินร่างระบบการบริหารงานวิชาการ

โรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) นำร่างแบบประเมินเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ชุดเดียวกับการตรวจเครื่องมือในระยะที่ 2 เพื่อพิจารณาความถูกต้องของภาษาและความสอดคล้องของข้อความกับกรอบการสร้างแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) ซึ่งได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.8 – 1.00 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4) จัดพิมพ์แบบประเมินการร่างระบบการบริหารงานวิชาการของ

โรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิ และเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แบบประเมินร่างระบบและแบบประเมินคู่มือระบบที่สร้างขึ้น ดังนี้

3.3.1 ผู้วิจัยประสานผู้ทรงคุณวุฒิทางโทรศัพท์เพื่อขออนัดหมายวันและเวลาในการเก็บข้อมูล

3.3.2 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ และแบบประเมินร่างระบบและแบบประเมินคู่มือระบบการบริหารงานวิชาการถึงผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

3.3.3 ดำเนินเก็บข้อมูลตามวันและเวลาที่นัดหมาย

3.4 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการตรวจให้คะแนนการประเมินเพื่อนำมาหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 3 การนำระบบไปใช้และการประเมินผล (Systems Implementation and Evaluation) เป็นการนำระบบไปใช้ และการประเมินผลระบบการบริหารงานวิชาการ

เป็นขั้นตอนการนำระบบไปใช้และศึกษาผลการใช้ระบบการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นและได้รับการประเมินระบบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปใช้ และประเมินผลระบบการบริหารงานวิชาการ โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. การวางแผน (P : Planning)

เป็นการเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจ และสร้างความตระหนัก เห็นความสำคัญ ความจำเป็นและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการนำระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลมาใช้ ดังนี้

1.1 จัดประชุมผู้บริหาร ครูหัวหน้างานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู เพื่อสร้างความตระหนักร่วมกัน ให้เห็นความจำเป็นและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการนำระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลมาใช้

1.2 จัดประชุมชี้แจงผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ การขอความร่วมมือ การเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียนที่เป็นบุตรหลาน ในความปกครองเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนภายใต้การนำระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลมาใช้

1.3 คัดเลือกคณะกรรมการในการกำกับติดตาม การนำระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลมาใช้ ซึ่งประกอบด้วย รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มงาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และตัวแทนครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.4 จัดประชุมชี้แจงนักเรียนทุกคนของโรงเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในการนำระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลมาใช้

1.5 เก็บรวบรวมข้อมูลสภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการ ของโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม ก่อนที่จะมีการพัฒนาระบบการบริหารวิชาการ โดยใช้แบบประเมิน ชุดเดียวกับการประเมินสภาพปัจจุบันการพัฒนาระบบการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา ในระยะที่ 1 ทั้งนี้ให้ข้อมูล ได้แก่ การกำกับติดตามการนำระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลมาใช้ ซึ่งประกอบด้วย รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มงาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และตัวแทนครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

2. ขั้นตอนการปฏิบัติการ (D : Do) โรงเรียนมีการดำเนินการ ดังนี้

2.1 จัดประชุมระดมความคิดเห็นในการนำระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลมาใช้ในประเด็นต่อไปนี้

- 2.1.1 การสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายด้านงานวิชาการ
- 2.1.2 การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 2.1.3 การดำเนินงานโดยใช้หลักการพัฒนาของ Deming (PDCA)
- 2.1.4 การใช้สื่อ ICT ในการบริหารงานวิชาการ
- 2.1.5 การประเมินระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลใน

โรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม

2.2 การศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best practices) เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยคัดเลือกผู้ที่มีบทบาทหน้าที่เป็นคณะกรรมการกำกับติดตามการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลไปศึกษาดูงานเพื่อให้เกิดความตระหนัก มีความรู้ ความเข้าใจในกิจกรรมการดำเนินงานวิชาการเพื่อนำมาเป็นแนวปฏิบัติในเรื่องของกิจกรรม ระยะเวลาและบุคลากรที่รับผิดชอบ

2.3 การนำระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลไปใช้เป็นระยะเวลา 1 ปีการศึกษา โดยนำไปใช้ในปีการศึกษา 2558

3. การตรวจสอบงาน (C : Check) โรงเรียนมีการดำเนินการ ดังนี้

ศึกษาผลจากการใช้ระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1 ศึกษาผลการดำเนินงานของโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเก็บข้อมูลเพื่อสะท้อนผลการดำเนินการจากการวิเคราะห์เอกสารรายงานการพัฒนาคูณภาพผู้เรียนของโรงเรียน แผนกลยุทธ์โรงเรียน รายงานการประเมินสรุปแผนงานและโครงการเมื่อสิ้นปีการศึกษา เพื่อสรุปผลกระบวนการทำงานของระบบ ได้แก่ คุณภาพนักเรียน ประกอบไปด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน สมรรถนะที่สำคัญของนักเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 และผลการประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3.2 ประเมินความพึงพอใจ ของผู้เกี่ยวข้องกับการนำระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้โดยประเมินผลความสำเร็จตามองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ดังนี้

3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจ ของผู้เกี่ยวข้องกับการนำระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ มีรายละเอียด ดังนี้

1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ รองผู้อำนวยการ 4 คน ครู 87 คน และนักเรียน 1,770 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,861 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของเครสซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607-610) ได้จำนวนขนาดตัวอย่าง 319 คน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Statifinds random sampling) และหาสัดส่วนกับจำนวนประชากรได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ผู้บริหาร (รองผู้อำนวยการ) จำนวน 1 คน ครู จำนวน 15 คน และนักเรียน จำนวน 303 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 319 คน

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจในระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจระบบการบริหารงานวิชาการ

โรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และสถานภาพ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องกับการนำระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.2.3 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ วิธีการสร้างและแบบประเมินความพึงพอใจต่อการนำระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) กำหนดค่านิยามศัพท์เฉพาะความพึงพอใจต่อการนำระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) สร้างแบบประเมินความพึงพอใจต่อการนำระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับร่าง ตามนิยามศัพท์เฉพาะ

4) นำแบบประเมินความพึงพอใจต่อการนำระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับการตรวจคุณภาพเครื่องมือในการดำเนินการระยะที่ 1 พิจารณาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความชัดเจนของภาษาและความครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบประเมินความพึงพอใจ เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) ซึ่งได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.8 – 1.00

5) ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความพึงพอใจ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้และคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ด้วยวิธีการ Item – total Correlation (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 94) โดยที่เกณฑ์ในการพิจารณาข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมไม่ต่ำกว่า 0.20 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 (Gene V. Glass & Kenneth D. Hopkins. 1995: 641) ซึ่งผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมส่วนใหญ่สูงกว่า 0.20 แสดงว่ามีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความพึงพอใจอยู่ระหว่าง 0.22 – 0.89

7) คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีประสิทธิแอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 96-98) พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96

8) ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความพึงพอใจ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจัดพิมพ์ต้นฉบับจริง เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจในระบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม

3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังการใช้ระบบการบริหารงานวิชาการเสร็จสิ้น ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาความพึงพอใจของรองผู้อำนวยการ ครู และนักเรียนโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคมต่อการใช้ระบบการบริหารงานวิชาการที่พัฒนาขึ้น โดยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 319 ชุด แล้วเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ

4. การตรวจสอบงาน (A : Action) โรงเรียนมีการดำเนินการ ดังนี้

ทำการปรับปรุง แก้ไขระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม การสัมภาษณ์ การบันทึก การวัดความพึงพอใจและความสำเร็จหลังการใช้ร่างระบบ ผู้วิจัยนำมาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ เชื่อถือได้ ตรวจสอบและจัดเป็นหมวดหมู่แยกประเภทเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม นำมาจัดระเบียบข้อมูล การแสดงข้อมูล การหาข้อสรุปแต่ละประเด็น

3. ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถามและแบบประเมินความพึงพอใจ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา

3.1 นำแบบสอบถามและแบบประเมินความพึงพอใจ ตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของแบบสอบถาม

3.2 ข้อมูลที่มีลักษณะแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ นำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546: 160-162)

4.51 - 5.00 แปลความหมายว่า มีระดับการปฏิบัติ/มีความเหมาะสม/
มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 แปลความหมายว่า มีระดับการปฏิบัติ/มีความเหมาะสม/
มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจระดับมาก

2.51 - 3.50 แปลความหมายว่า มีระดับการปฏิบัติ/มีความเหมาะสม/
มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 แปลความหมายว่า มีระดับการปฏิบัติ/มีความเหมาะสม/
มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจระดับน้อย

1.00 - 1.50 แปลความหมายว่า มีระดับการปฏิบัติ/มีความเหมาะสม/
มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ค่าร้อยละ (Percent)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดของกลุ่ม

n แทน จำนวนของคะแนนในกลุ่ม

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนน

N แทน จำนวนคน

\sum แทน ผลรวม

4. ค่าสถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543: 247 – 249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

4.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีสูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 125-126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

- เมื่อ α หมายถึง ค่าความเชื่อมั่น
 n หมายถึง จำนวนข้อ
 S_i^2 หมายถึง คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
 S_t^2 หมายถึง คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ